

*Development of the Social Pedagogy
Развитие на социалната педагогика*

ЮБИЛЕЕН ПОРТРЕТ НА ПРОФ. Д-Р ГИНКА ДИМИТРОВА

Нели Бояджиева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

На 19 април 2017 година се навърши кръгла годишнина на проф. д-р Гинка Димитрова и това е радостен повод да отбележим нейното значимо присъствие и заслуги като част от академичната общност на СУ „Св. Климент Охридски“ в продължение на десетилетия и като член на катедра „Социална педагогика и социално дело“ от нейното създаването преди четвърт век. Тя е от това поколение педагози, чието развитие следва последователно стъпка по стъпка пътя на педагогическото майсторство и академичните постижения чрез преминаване на етапите на цялостна и последователна подготовка, квалификация, професионален опит, израстване и усъвършенстване във всички етапи и степени на образование и кариера.

Проф. Гинка Димитрова е възпитаник на Алма матер, където завършва специалност „Педагогика“ във Философско-историческия факултет през 1967 г. Преди това е учила в педагогическа гимназия в гр. Велико Търново и Полувисш институт за прогимназиални учители в гр. София. Научната ѝ кариера се развива интензивно след подготовката и защитата на кандидатската ѝ дисертация по проблеми на взаимодействието на учителския и ученическият колектив в АПН – НИИ по общи проблеми на възпитанието в Москва през 1978 г. Педагогическата ѝ квалификация, богат педагогически опит и майсторство като учител и директор закономерно я отвеждат до преподавателско място в Централния институт за усъвършенстване на учители и ръководни кадри. От 1983 г. е старши преподавател, а през 1986 г. се хабилитира и получава научното звание „Доцент“ в ЦИУУРК, където завежда Централен методически кабинет по проблемите на възпитателната работа, която по-късно е за член педагогически опит.

От 1 януари 1988 г., след спечелен нов конкурс, е назначена като „Доцент“ по „Теория на възпитанието“ във ФНПП на СУ „Св. Кл. Охридски“, първоначално в катедра „Начална училищна педагогика“. След създаването на Катедра „Социална педагогика и социално дело“ през 1996 г. тя е първият

новоизбран професор по теория на възпитанието и дидактика (теория на възпитанието). Работи в нея до пенсионирането си, а и след това като гост-професор и хоноруван преподавател. Проф. Гинка Димитрова е една от първите жени от университетската генерация педагози, придобили това звание във ФНПП в последното десетилетие на XX в.

Повече от две десетилетия тя достойно защитава това звание, като продължава да работи активно като преподавател не само в СУ „Св. Кл. Охридски“, но и във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, а преди това в РУ „А. Кънчев“ и Славянския университет. Тя води лекции по теория на възпитанието пред студенти от различни специалности в двете образователно-квалификационни степени, курсове за следдипломна квалификация и преквалификация. Била е научен ръководител на стотици дипломанти в бакалавърска и магистърска степен и на шест докторанти. Подпомага и подготовката на докторанти в Катедрата, под нейно ръководство за защитили успешно трима докторанти по социална педагогика, включително и един чуждестранен от Гърция.

Лекционните ѝ курсове са с по-широк обхват и включват освен „Теория на възпитанието“, „Педагогика“, „Семейна педагогика“, „Управление на социално-педагогическите заведения“, „Педагогическа социология“, а от избираемите дисциплини тя е титуляр на курсовете по „Педагогическо общуване“, „Социално-педагогическа комуникация“, „Възпитателни аспекти на общуването в семейството“ и др.

Научната продукция на проф. Гинка Димитрова обхваща над 150 публикации, от които 23 монографии и книги, съавтор е в няколко университетски учебника, преиздавани и допълвани в продължение на четвърт век. Автор е на множество студии, статии, доклади и съобщения в академични форуми. През годините тя проучва проблемите, свързани с работата на учителя като възпитател и класен ръководител (1979, 1983), взаимодействието му с други възпитателни фактори (1981), методическите проблеми на проучването и внедряването на челния (1988) педагогически опит и методическите проблеми на проучването и внедряването му (1989) и др.

Основната тема на творчеството ѝ от началото на 90-те години се появява в „Педагогически проблеми на общуването при възпитанието“ (1994). Хабилитационният ѝ труд за професор е „Педагогическото общуване при възпитателния процес“ (1996), а монографиите след това „Хуманизъм. Общуване. Възпитание“ (2002) и „Възпитателни взаимодействия с децата на XXI век“ (2009) са емблематични и с най-висок фактор на цитиране в тази област. Разделите и темите, които разработва в университетските учебници по „Основи на възпитанието“ (1993), „Теоретични основи на възпитанието (1995, 1997) и „Теория на възпитанието“ (1994, 2005, 2016) са отново посветени на темата за педагогическото общуване като възпитателен феномен. В последните най-нови преработени издания на „Теория на възпитанието“ (2005, 2016) тя

е автор и на темата за хуманизма, цялостността и хармонията на човека като цел на възпитанието и фундаментален проблем на човекознанието. Научните доклади от последните няколко години са фокусирани върху педагогическата подкрепа на детето върху личностното му развитие (2009) и върху креативния диалог на „преподаватели-студенти“ като приоритет в университетската педагогическа среда (2011).

Нейният стил на преподаване и професионално взаимодействие със студенти и колеги е възплъщение на уменията за хуманно педагогическо общуване, на чието проучване и усъвършенстване тя неизменно е отдадена. Затова диалогът ѝ с тях продължава да е търсен като учен, преподавател и човек с професионална и житейска мъдрост с мисия за отдаване. Личностните ѝ качества като мекота и добронамереност във всичко, умение за съпреживяване на проблемите на другите и оптимистична и изискваща подкрепа, когато е необходимо, я правят ценен и уважаван преподавател, събеседник и съветник на колеги от всички поколения, студенти и докторанти, специализанти и учители. Богатият ѝ педагогически опит и реалистичност в преценките на конкретни педагогически ситуации вдъхват респект и увереност на тези, които се нуждаят от съвет как да се справят с проблемите във възпитателната практика.

Проф. Г. Димитрова е член на секцията „Педагогика и психология“ към СУБ и на някогашния университетски клуб „Жени в науката“. Тя обогатява плеядата на учените жени-педагози в Алма матер и е чест за нас, че е от Катедра „Социална педагогика и социално дело“. Пожелаваме още много години ползотворни срещи и подкрепа за общото ни развитие!

Честита кръгла годишнина, проф. Димитрова!

✉ **Prof. Dr. Neli Boiadjieva**

Department of Social Pedagogy and Social Work
Faculty for Primary and Preschool Education
University of Sofia
Sofia, Bulgaria
E-mail: nelybo@abv.bg